І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 180. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го ВЕРЕСНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 28, 1966 No. 180. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 27 вересня, 1966

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН веде виборчу кампанію в користь республіканських кандидатів до Конґресу, атакуючи не демократичних їхніх противників, тільки президента Джансона. Півроку тому Ніксон в квітні закликав республіканських кандидатів, щоб виступали проти своїх демократичних противників, а тепер змінив тактику і в своїх промовах звертається проти голови демократичного Уряду. 53-річний Ніксон очолює республіканську виборчу кампанію. Він вже виступав в стейтах Північна Дакота, Вайомінґ, Оклагома і Небраска і ще має промовляти в 60-ох виборчих округах, де не певний виборчий вислід. Ніксона слухають сотки, а деколи тисячі виборців, які з цікавістю слухають промов, в яких порушується місцеві проблеми.

РОМНІ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПРОТИ самовдоволення, хоч висліди опитувань передбачають йому перемогу в цьогорічних виборах, в котрих мишиґенський губернатор старається про перевибір. Ромні є одним із тих, які в 1968-му році можуть бути республіканським кандидатом на президента, тому він бажав би перемогти цього року великою більшістю свого демократичного противника Золтона Ференсі. Ромні підтримує також республіканських кандидатів до Конґресу.

ШУКАЮТЬ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ, які хотіли б відбути астронавтський вишкіл та разом із летунами приготовляти до космічних летів і летіти до Місяця, щоб його досліджувати. Аеронавтична і Космічна Адміністрація вже має 5-ох науковців, які від червня -965-го року відбувають астронавтичний вишкіл. Між ними є один лікар, один геолог і три спеціялісти, які працюють в різних ділянках фізики. Тепер Національна Академія Наук шукає дальших науковців, які хотіли б перейти вишкіл астронавта. Голоситися можуть ті, які перед 15-им березня будуть американськими громадянами, і які до тієї ж дати матимуть титул доктора філософії або медицини, або будуть в процесі його здобути, та які матимуть добре здоров'я.

СЕКРЕТАР КУБИНСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ Армендо Гарт сказав, що ідеологічна боротьба між СССР і комуністичним Китаєм послабили кубинську Комуністичну Партію та послабила мораль провідних комуністів на Кубі, які не вміють негайно вирішувати важливі проблеми та не виявляють потрібної аґресивности. Гарт вперше признав, що світовий комуністичний рух переходить важливу кризу, яка не обмежується тільки до двох великих комуністичних партій, але є глибша і ширша „Старі марксистські концепції і звичаї знищено", і тому і в Кубинській Комуністичній Партії видко сліди цієї кризи — нарікав Армендо Гарт.

ГОЛОВНИЙ ПОШТМАЙСТЕР ЛОРЕНС О'БРАЄН закликає американців вже тепер приготовляти різдвяні поштові посилки, щоб не було затримки в поштових урядах в грудні. О'Браєн сказав: „Купуйте тепер і вчасно пакуйте подарунки, щоб вони своєчасно дійшли до адресатів". За море треба висилати пакунки перед 10-им листопада, а летунську пошту перед 10-им грудня. Різдв'яні картки треба висилати до дальших стейтів до 10-го грудня, до ближчих перед 15-им грудня. До вояків на Пацифіку і в Південній Азії можна висилати п'яти - фунтові пакунки.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ДІСТАЛИ першу телевізійну стацію, яка обслуговуватиме 24.000 вояків в обширі провінції Квінгон. Збудовано її коштом 200.000 дол. і відкрив її на окремій параді головний командант збройних сил ЗДА у В'єтнамі ген. Вільям Вестморленд. Мають внедовзі збудувати ще шість подібних телевізійних стацій та окремі для міста й околиці Сайґону. Відповідні телевізійні передачі інформаційного та розвагового характеру мають причинитись у значній мірі для збереження і надалі високого бойового духа й вояцької моралі тамошніх американських збройних сил.

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ УРЯД ПРЕМ'ЄРА ЧУНҐ ІЛЬ КВОНА ПОДАВСЯ ДО ДИМІСІЇ внаслідку атак опозиції з приводу скандалу з масовим пачкуванням сахарини. Президент Чунґ Гі Парк димісії уряду не прийняв, але змінив міністрів фінансів і справедливости, як „морально відповідальних" за той скандал, до якого, зрештою, вони не були безпосередньо причетні.

У БОЯХ В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ В ОБШИРІ ДЕЛЬТИ РІКИ МЕКОНҐ 55 КОМУНІСТІВ ПЕРЕЙШЛИ на сторону державного південно - в'єтнамського війська разом із своєю зброєю. Це рідкісний випадок в тамошній війні. Не виключають, що це може бути покажчиком поважного морального заламання в рядах комуністичної повстанської армії, головно внаслідку масової участи південно - в'єтнамських виборців у недавніх виборах до конституанти, всупереч закликам комуністів.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ДОПОМАГАЄ ЗБРОЄЮ ТА ГРІШМИ так званій Палестинській армії визволення, що її організують непримирливі арабські втікачі з колишньої Палестини, що є тепер територією Ізраїлю. Цю протиізраїльську арабську армію підтримують Єгипет і Сирія. Однак допомога Комуністичного Китаю мінімальна в порівнянні з допомогою, що її дав і далі дають Єгиптові і Сирії СССР та Америка Йорданії і Ливанові.

ЧЕРВОНОҐВАРДІЙЦІ В КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ НАКАЗАЛИ палити всі книжки, що несумісні з навчаннями Мао Тсе-тунґа. Люди, не орієнтуючись, які книжки в їхніх бібліотеках є благонадійні та які не є — палять і нищать взагалі всі свої книжки, щоб не мати клопоту. Московська „Комсомольская Правда", повідомляючи про це, додає від себе коментар, що „таке варварство діється в країні де вперше почали виробляти папір і де винайдено друк — ще надовго перед Ґутенберґом".

МАРШАЛ ГЕОРГІЙ ЖУКОВ ВИЯВИВ у дальшій частині своїх споминів, друкованих у „Военно-историческому журналі", що всупереч його пересторогам Сталін наказав був в листопаді 1941 року перевести протиатаки проти німецьких військ, що облягали Москву. Німці розторощили ту совєтську контрофенсиву, яка тільки тому не скінчилася катастрофою і упадком Москви, що німці були надто виснажені та не були належно забезпечені проти московської зими і тамошніх болот.

Президент має взяти участь у конференції в Манілі в справах В'єтнаму

Вашингтон. — Передбачають, що президент Джансон візьме участь в конференції в Манілі на Філіппінах, в якій братимуть участь також голови шістьох азійських держав. Це буде перший виїзд Президента поза Західню Півкулю. Крім Джансона в цій конференції братимуть участь ще голови таких держав: Південного В'єтнаму, Південної Кореї, Тейленду, Австралії і Нової Зеляндії та Філіппін. Всі ці держави мають свої збройні сили у Південному В'єтнамі. На цій конференції мають нараджуватися над військовою ситуацією у Південному В'єтнамі та над можливістю мирного полагодження в'єтнамського конфлікту. Мали б говорити також про економічну відбудову Південного В'єтнаму. Про цю конференцію, яка мала б відбутися десь в половині жовтня, повідомив філіппінський президент Фердінанд Е. Маркос, який щойно вернувся з поїздки до ЗДА, де він конферував із президентом Джансоном. У Вашинґтоні заявили, що Джансон цікавиться цією справою і окрему заяву складе 27-го вересня. Прем'єр Південного В'єтнаму Кі виявив готовість взяти участь в цій конференції. Також інші голови згаданих країн прихильно поставилися до пляну цієї конференції. В політичних колах твердять, що азійські держави, які мають свої збройні сили у В'єтнамі, старалися про цю конференцію, і що філіппінський президент Маркос цю справу обговорив із президентом Линдоном Б. Джансоном у Вашинґтоні. Президент Джансон зможе виїхати поза кордони ЗДА після 15-го жовтня, бо до того часу Конґрес закінчить свою працю, щоб його члени могли брати участь у виборчій кампанії, бо вибори відбудуться 8-го листопада.

Джансон і Ергард обмірковують проблеми оборони Західньої Европи

Вашингтон. — Президент Джансон і західньо-німецький канцлер Людвік Ергард перевели в понеділок 26 ц.м. свою першу двогодинну нараду, яка стосувалася головно проблеми зберігання в Західній Німеччині 200.000 американського й 70.000 британського війська та пов'язаних із цим коштів. Західня Німеччина зобов'язалася була закупити в Америці впродовж двох років зброю вартости к. півтори більйона дол., але до цього часу зробила замовлення тільки на 675 мільйонів дол. Канцлер Ергард буцім-то старається осягнути згоду від президента Джансона і його найближчих дорадників, щоб за решту суми можна було закупити не зброю, а виряд для космічних експедицій та інші подібні товари. Президент Джансон і канцлер Ергард полетіли були в понеділок на Флориду, до Кейп Кеннеді, де Президент показав своєму гостеві могутні американські споруди на тамошньому сферичному центрі. Дальші наради були передбачені на вівторок 27 ц.м. Сподіваються, що ЗДА заманіфестують свою приязнь до Німеччини новою заявою солідарности з Західньою Німеччиною у справі з'єднання Німеччини та що делікатна справа допущення Західньої Німеччини до участи в атомовій зброї буде поладнана компромісовою формулою, без уваги на становище Москви.

Гомфрі вимагає стриманости у збільшенні цін і платень

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Віце-президент Гомфрі, промовляючи на зборах Об'єднаних Сталеварів Америки, заявив, що повинна бути стриманість у вимогах збільшити заробітні платні та при збільшуванні цін товари, бо інфляція вже тепер загрожує економіці ЗДА. Але Гомфі перестерігав, щоб занадто не сповільнювали економіку, бо найкращим засобом до цього було б вибрати новий Конґрес, який мав би республіканську більшість. „Республіканці", казав Гомфрі, негайно сповільнили б економіку, і настала б економічна депресія". Тепер і прибутки працедавців і заробітки робітників є добрі, тому треба їх збільшувати дуже обережно, „треба споживати хліб добробуту так, щоб ним не вдавитися". Гомфрі казав: „Споживайте поволі, бо є доволі чого їсти, і для кожного вистачить, ще буде і на десерт", бо не треба з'їсти все нараз. Гомфрі не є проти збільшення заробітбітніх платень, але він бажає, щоб вони збільшувалися так, щоб не спричиняли інфляції. Делеґати схвалили резолюцію про підтримку урядової політики у В'єтнамі.

Надгудсонські Відділи УНСоюзу відбули свої окружні наради

Джерзі Сіти, 23-го вересня. — Управа Надгудсонської Округи скликала минулої п'ятниці окружні збори, в яких взяли участь, крім репрезентантів місцевих відділів, також представники централі УНСоюзу в особах заступника гол. предсідника і керівника рекордового відділу Володимира Сохана, головного касира Івана Кокольського і обласного організатора і головного радного Степана Гавриша. Збори відкрив голова Окружного Комітету Антін Шаран, після чого секретар Дмитро Дидик відчитав протокол з попередніх зборів. Гості з централі виголосили короткі доповіді, порушуючи в них справи кермованих ними ділянок союзової праці. В. Сохан говорив про можливості поборювання втрат членства УНСоюзу та розгорнення кампанії в зв'язку із впровадження нових кляс забезпечення та реформою вкладок, як теж поінформував приявних про деякі зміни впроваджені в праці рекордового відділу. І. Кокольський з'ясував фінансову господарку УНСоюзу, аналізуючи приходи та інвестиції і розходи, при чому підкреслив виплати членам та морґеджову господарку. Вкінці поінформував приявних про пляни УНСоюзу набути власний величавий будинок на Головну Канцелярію та помешкання для членів. Обласний організатор з'ясував коротко стан членської кампанії в окрузі, при чому висловив признання окрузі та її визначним організаторам членів: Дмитрові Дидикові, Михайлові Волошинові і Квітці Стецюк. Він теж порушив справу оживлення діяльности неактивних відділів та потребу злуки менших неактивних відділів. Після короткої дискусії над актуальними справами УНСоюзу відбулася по закінченні формальних нарад товариська гутірка учасників та гостей при перекусці, яку приготовила для всіх Управа Округи.

ПРИГОТУВАННЯ ДО ВИСАДУ

Земноводні судна Американської Морської Піхоти переводять пробний висад військових з'єднань, на побережжя провінції Кванґ Трі, три милі на південь від демілітаризованої зони, що розділяє В'єтнам на Південний і Північний. Завданням цих операцій перешкодити концентрації північно - в'єтнамських військ в цій області.

Наспіли нові суперечні вістки про становище Пейпінґу і Ганою до справи миру

Об'єднані Нації. — Керівні американські чинники й міжнародні дипломати, зібрані на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй аналізують різні, взаємосуперечні вістки, які наспіли з різних джерел про становище Північного В'єтнаму й Комуністичного Китаю до справи війни - миру у В'єтнамі. Жан Сентені, колишній член французького уряду й довголітній особистий „приятель" північно - в'єтнамського президента Го Чі Мінга, який недавно вернувся з Ганою, заявив у пресовому інтерв'ю, що Північний В'єтнам погодився б на поведення мирових переговорів, як би Америка пред'явила докладний плян щодо відкликання своїх військ з В'єтнаму або заявила свою згоду на так званих „три пункти" мирової позиції У Танта (припинення налетів проти Північного В'єтнаму, зменшення наземних воєнних операцій і допущення до переговорів В'єтконґу). Водночас колишній японський міністер закордонних справ Зентаро Косака, який недавно їздив до Пейпінґу на чолі японської парляментарної делеґації, заявив, що комунокитайський міністер закордонних справ Чен-І твердив, наче б Комуністичний Китай хотів ладнати справи у переговорах, але Америка внеможливлює це, шукаючи розв'язки в'єтнамської проблеми збройним шляхом. Однак ті нібито прихильні для справи миру заяви не знаходять потвердження в заяві північно - в'єтнамського прем'єра Фама Ван Донґа, який у відповіді на мирову промову американського амбасадора Артура Голдберґа в Об'єднаних Націях повторив давні вимоги комуністів, які насправді зводяться до того, щоб Америка відкликала всі свої збройні сили та зліквідувала всі свої бази у В'єтнамі і щоб погодилась на програму Фронту Визволення, себто — комунізацію Південного В'єтнаму.

Папа закликає теологів захищати віру

Ватикан. — Папа Павло VI закликав теологів, які прибули до Риму з різних країн на „малий собор", щоб у теперішню важку годину захищали віру від „помилкових модерних ідеологій". У спеціяльному листі до „малого собору", який почався в понеділок за участю 1,200 теологів, Папа вимагав єдности і підпорядкування навчанню святої Церкви в її інтерпретації доктринальних правд. Всі теологи повинні шанувати порішення Ватиканського Собору і не висувати своїх власних думок у справах віри. Лист Папи нав'язує до різної інтерпретації порішень Ватиканського Собору, які часто є за ліберальні. „Ніхто не може підсувати власної інтерпретації доктринальних прав Собору, відкидаючи науку Церкви" — написано в листі Папи Павла VI до учасників „малого собору" в Римі. Теологи повинні поширювати теологічні знання, які створюють близький зв'язок з „отцями" Церкви, що завжди визнавали науку Церкви, а головно прислухались до голосу Христового Наслідника.

Південна Африка боронить свою расову політику перед Об'єднаними Націями

Об'єднані Нації. — Представник Південно - африканського Союзу, Д. П. Вілліерс, який був також репрезентантом тієї країни перед Міжнародним Трибуналом у Гаазі, де разглядалась була скарга проти політики Південно - африканського Союзу в Південно-західній Африці, обороняв тезу, що Південно - західня Африка, яка була колись німецькою колонією і була передана Лігою Націй під вірчу адміністрацію Південно - африканського Союзу, належить до цього останнього та не підлягає компетенції Об'єднаних Націй. Він твердив, що не можна ставитись до різнорасового і різноплемінного населення Південно - західньої Африки, як до одностайної цілости та вирішувати проблеми тієї країни голосуванням, де всі мали б рівний голос, бо це довело б до хаосу й анархії та навіть до кривавих взаємних розрахунків. насправді, названий речник Південної Африки боронив політику расового розмежування, як найдоцільнішого засобу для збереження ладу та ступневої еманципації економічно й культурно та цивілізаційно відсталих кольорових мешканців країни. Більшість азійсько - африканських делеґатів вийшли з залі засідань Генеральної Асамблеї, коли Віллієрс почав промовляти.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУЛОСЯ БОЛГАРСЬКЕ СВЯТО З УЧАСТЮ УКРАЇНЦІВ

Ню Йорк. — За щорічним звичаєм, Болгарський Національний Комітет під головуванням Георгія Димітрова перевів в суботу 24 ц. м. в домі Фундації ім. през. Джана Ф. Кеннеді в Ню Йорку свято боротьби за свободу Болгарії. Святкування збіглося цього року з 15-ми роковинами вбивства большевиками болгарського національного героя Миколи Петкова. У тому святкуванні взяли участь від Представництва УНРади в ЗДА Іван Крамаренко і Борис Ржепецький. На програму того вечора склалися промови й мистецькі виступи.

УПРАВА НТША НАМІТИЛА ПРОГРАМУ ПРАЦІ

Ню Йорк. — 24 вересня ц. р. відбулося тут у власному будинку Наукового Товариства ім. Шевченка засідання його Управи під проводом голови д-ра Романа Смаль-Стоцького з участю 8-ох членів. Після вшанування пам'яти недавно померлого дійсного члена НТШ проф. В. Радзикевича, вирішено перевести в найближчому часі низку наукових конференцій і доповідей, зокрема 5 листопада ц. р. з нагоди 25-річчя смерти Богдана Лепкого, та 3-го грудня ц. р. другу сесію конференції у честь Івана Франка. а також вечір, присвячений д-р Софії Парфанович. На 17 грудня ц. р. намічено переведення окремої наукової конференції у честь колишнього голови НТШ, голови Центральної Ради й основника новітньої української історіографії, Михайла Грушевського. Заторкнено справу хаосу у теперішній правописній практиці. Стверджено, що або в друку або в підготові до друку є 5 різних збірників НТША. Прийнято 7 нових звичайних членів. Рішено делеґувати на IX Конґрес українців Америки від НТША проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького й ред. Івана Кедрина - Рудницького.

УТГІ У МЮНХЕНІ ВЕСТИМЕ ПОЗАОЧНІ КУРСИ ЖУРНАЛІСТИКИ

Мюнхен. — Український Технічно - господарський Інститут у Мюнхені вестиме від 1967 року заочні курси журналістики, при чому мається на увазі дворічний курс, по два семестри річно. Навчання охоплюватиме предметів. Курс передбачає предметів. Курс передбачує переведення заочним шляхом 300 лекцій. Для перших семестрів УТГІ вже має готові скрипти, що їх висилатиме на адреси слухачів. Навчання розпічнеться, якщо зголоситься відповідне число слухачів. Бажаючі мають вислати до УТГІ 5 дол. вписового, а оплата за семестер становитиме 150 дол. Директором курсу журналістики буде інж. С. Довгаль.

Окружний Комітет УНС в Дітройті відбув наради, плянує широку акцію

Дітройт, Міш. (І. Б. — Дня 11 вересня ц. р. відбулася тут конференція представників Відділів Українського Народного Союзу, що належать до тієї Округи. На 18 відділів було заступлених 14, з 27 учасниками. Нарадами проводив голова Окружного Комітету А. Триш, секретарював В. Папіж. На конференції був приявний заступник гол. предсідника інж. С. Куропась, який на вступі говорив про відбуту 26-ту Конвенцію УНСоюзу, про її позитиви і тіні, подав до відома, що в Екзекутиві є згода і гармонійна співпраця. Представив незадовільний стан росту членства в двох останніх місяцях. Просив, щоб усі взялись до праці і не тільки надробили втрачене, але придбали ще більше членів, як виносила наша втрата. Потрібна тут велика праця і співпраця секретарів і виділових урядовців з обласним організатором. УНС потребує більше організаторів і коли вони покажуть працю, то їх платні будуть збільшені. Промовець вияснив справу гіпотечних (морґеджових) позик і обіцяв, що винагорода секретарів буде збільшена з початком 1967 року. Інж. Куропась похвалив працю в нашій окрузі і про неї треба писати на сторінках „Свободи".

Обласний організатор В. Гірняк здав докладний звіт зі своєї праці. На нашу округу було призначено в цьому році присднати 366 нових членів, а присднано до кінця серпня 279. Це є рекордове число в порівнянні з минулим роком. П. Гірняк вичислив всі відділи, скільки вони мали присднати нових членів і скільки до тепер присднали. Всі обіцяли, що до кінця року дійдуть до

(Закінчення на стор. 4-ій)

Співак Володимир Луців починає турне по ЗДА

Володимир Луців

Ню Йорк. — Співак Володимир Луців прибув до ЗДА і тут відбуде вже цієї осені концертове турне по містах, де живуть українські громади. Від 1958 року Володимир Луців виступає як професійний співак, здобуваючи собі признання і популярність виступами в концертових залях великих европейських міст, як також на радієвих і телевізійних програмах. Він студіював в консерваторії Трініті коледжу в Лондоні, а потім консерваторії Санта Ціцілія в Римі. Свою славу завдячує Луців бандурі, яку він опанував досконало, вийшовши з-під руки майстра-бандуриста Назаренка. Народні пісні, головно думи, виконувані Луцевим при акомпаніяменті бандури, найбільше зворушують публіку. Репертуар Володимира Луцева не обмежується тільки українськими народними піснями й думами, але й піснями інших народів; мистець знає десять европейських мов і виконує оригінальні твори в цих мовах. Вже 8 жовтня відбудеться перший виступ Володимира Луцева в Пасейку, де він задемонструє виконання композицій Лисенка, Стеценка, Січинського, Коса-Анатольського й інших українських композиторів, а також дум при акомпаніяменті бандури.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Давно потрібна установа

Жадна країна в світі не може дорівняти Америці ані народоправною системою, ані вольностями, ані багатствами та могутністю. Проте, в цій многосторонній неперевершености була одна велика і дуже загрозлива прогалина, яка вже мала в багатьох випадках фатальні наслідки: Америка ніколи не була приготована на оборону проти тих хитро-підступних, підривних методів, що їх використовує большевизм у то посилюваній, то злагіднюваній — відповідно до його власних потреб та міжнародної коньюнктури — психологічній, чи — як це часто називають — холодній війні. Очевидно, що за 20 років тієї „холодної війни" й Америка вже багато дечого пізнала й навчилася, але це далеко не досить, щоб могти тим методам успішно протиставитись.

Цю велику прогалину має заповнити тепер урочисто відкритий минулої неділі у Вірджінії приватний Осередок Студій Волі, що ставить собі за завдання: вишколювати провід для холодної війни серед усіх прошарків суспільства, студіювати комуністичну стратегію й тактику і — розвивати та рекомендувати програми для оборони і поширення сфери волі. Як подумати, що в Совєтському Союзі існує понад 400 спеціяльних „інститутів" для вишколу спеціялістів у міжнародній підривній роботі, то це справді вже найвищий час, щоб Америка мала установу, в якій можна було б ту совєтську роботу досліджувати, студіювати і робити з неї відповідні висновки та рекомендації. Америка не має ані в плянах, ані на меті нікого „угроблювати", але вона мусить подбати і вжити всіх потрібних заходів, щоб її не „угробили". „У постійній психологічній війні немає жадної альтернативи: ми мусимо її виграти!" — говорив один із американських стратегів під час урочистостей відкриття Осередку. Америка має всю могутність, щоб виграти евентуальну „гарячу" війну, і це дає найкращу ґарантію, що ворог на таку війну не поважиться. Якщо Америка матиме таку могутність і в психологічній війні, то це буде черговим і, можливо, рішальним кроком для остаточного миру. В цьому відношенні і з цих міркувань Осередок Студій Волі має направду історичне значення.

Громадяни українського роду мають усі причини привітати й всіми своїми силами та засобами піддержувати цю нову, але вже давно потрібну установу, тим більше, що до її створення рішально причинився один із нас, президент УККомітету проф. д-р Лев Добрянський.

Націонал-комунізм у практиці

Можна почути часто повторювані слова: „комуністи змінилися". Ще частіше можна почути похвальні звороти на адресу режимів в Юґославії і в Польщі, де існує більша „свобода", аніж у Совєтському Союзі. Слушно вказується на Гомулку й Тіта, як на патріотів, які спротивилися господарській експлуатації своїх країн Москвою та її політичному диктатові. Це — мовляв — зразки того націонал - комунізму, який дає всім громадянам „розмірну свободу" і запевняє країні господарський розвиток.

Очевидно, що в порівнянні з відносинами в СССР, та ще й із періодами воюючого комунізму, єжовщини чи постишевщини в Україні — в теперішній Польщі і Юґославії куди краще. У Польщі люди масово ходять до костьолів, не боячись переслідувань влади, а в Юґославії селяни куди заможніші, як підпорядковане колгоспній панщині українське селянство. Але говорити про свободу в тих комуністичних країнах не приходиться.

Ось кілька днів тому засуджено в Юґославії на рік в'язниці письменника - журналіста Михайла Михайлова за оприлюднення за кордоном двох статтей, неприємних для тітівського режиму. Насправді це була тільки формальна притока для репресій проти Михайлова за його відвагу — покликатися на юґославську конституцію, яка дозволяє „свободу слова і друку". На тій основі Михайлов заходився біля організації в Юґославії журналу незалежного від диктату політбюра компартії. Конституція в Юґославії — це такий самий обман, як „найдемократичніша" сталінська конституція в СССР, яка „дозволяє" союзним республікам відділитися від СССР. А хоч поляки і користуються більшою релігійною свободою, режим Гомулки таки заборонив виїхати кардиналові Вишинському до Риму й Америки на святкування 1.000-річчя християнства в Польщі і не дозволив приїхати до Польщі Папі й масовим делеґаціям полянів із закордону.

Такі речі з погляду західньої демократії тільки доказують, що так званий націонал-комунізм — це той самий комунізм, який підпорядковує ввесь нарід диктатурі партійної кліки. А коли в Польщі і в Юґославії люди виявляють більшу відвагу — то це не заслуга тамошніх режимів, а заслуга відважних людей.

Д-р Михайло Данилюк

БИТИМ ШЛЯХОМ

(2)

Президентом відродженої Ірляндії став уродженець Ню Йорку, де Валера, але ірляндська еміґрація в ЗДА не несла виключної відповідальности за цілість політики визволення. Вона, одначе, зробила значний вклад. З цього ірляндці горді, і вони не думають, що така їхня акція була „протиамериканською". Навпаки, вони зуміли зробити синтезу національного інтересу з інтересом прибраної батьківщини і, в зв'язку з цим, стоять на передовому місці пошани і „тут" і „там".

Одним із прикладів, на якому розгортаються дебати про УККА, є його відношення до цілости політики, а зокрема відношення до Державного Центру УНР в екзилі. Справа делікатна, і в дебатах над нею можна натрапити на емоційні випади, які, хоч і позбавлені логічних підстав, все ж викликують несмак. Але не говорити про ці справи взагалі — це значить загнати черговий осиковий кілок у розвиток цього важливого питання української політики. В дебатах беруть участь наші „екстремісти": одні вважають, що УККА — виключно американська установа, а інші хочуть бачити в УККА такий собі дещо більший відділ Товариства сприяння УНРаді на заокеанському континенті. Є й інші, які не хочуть бачити в УККА ні одного, ні другого, але їх позиції не цілком ясні і їм самим. Фактом лишається, одначе, що третій гурт людей присвячує чимало сил і уваги розбудові системи УККА.

Дебати іноді нагадують „дискусії" про те, що було перше — яйце, з якого вийшов птах, чи птах, який зніс яйце. Та все ж, переглядаючи історію постання і розвитку УККА, можна прийти до переконання, що першою рушійною силою, яка спонукала нашу еміґрацію організуватись на цьому терені, був український політичний інтерес, який згодом прибрав, часто повторюваний старими еміґрантами, клич: добрим американцем може бути той, хто є добрим українцем, і навпаки. Це був вихід, зроблений „на колінї" під час переживань у другій світовій війні, але він, уже в розвинених формах, залишився організаційною філософією й донині. Коли брати приклад із згаданих вже ірляндців, жидів та інших етнічних груп в ЗДА, то в такій поставі немає нічого поганого. Навпаки — вона льояльна, дає реальні підстави, щоб включатися в американську політику і тим допомагати українській справі, розв'язує почуття „розділеної персональности" вже тут народжених і зберігає форми, а то й зміст українського буття на майбутнє. Вона, у практичному житті, не розв'язує лише вищезгаданої проблеми ставлення УККА до цілости української політики, а в тому числі й до ДЦ УНР.

Частковий фермент, що випливає із такого стану, в нас залюбки або промовчують, або ставлять у вину самого УККА. Так мов би УККА був винен в тому, що у нас, на жаль, нема справжньої цілости політики, ані нема міцного і об'єднаного Державного Центру в екзилі. Коли б такий центр був, а з ним була і національна політика — УККА міг би, а то й мусів би зайняти прихильне становище, на яке йому дозволяв би статус зареєстрованої в Америці установи. Можна заризикувати твердженням, що коли б сьогодні ми мали один і об'єднаний ДЦ, то УККА прийшов би до нього не тільки з моральною підтримкою, але й в інших ділянках виявив би свою співакцію. Можна піти ще далі, твердячи, що навіть при сучасному стані, коли б УНРада вела якусь поважну політичну акцію, УККА, в межах можливостей, підтримав би таку акцію в користь української справи і серед української громади і серед політичних кругів ЗДА.

Отже, дебати, які ведуться здебільша т. зв. опозицією в УККА на тему його широкої політики, фактично зводяться насамперед до побажання, щоб ці і всякі опозиційні круги привели до порядку українське політичне поле, щоб нарешті створили один центр із кількох, а тоді вже піднесли проблеми об'єднаної політики конвенції українців Америки. В іншому — це зводиться лише до декламацій про обов'язкову єдність в УККА, при чому таку, в якій УККА мав би мінімум щодо сказання у справах національної політики, а максимум щодо збирання фондів для такої політики, яку невідомо хто вестиме... Бо то цікаво, що деякі круги, які опонують УККА і в цій ділянці не мають непорозумінь — якось не можуть домовитися про політичний центр в екзилі.

Виходячи, одначе, об'єктивно із заложення, що й УККА несе якусь частину відповідальности за цілість нашої політики в діяспорі — можна також ствердити, що сховатися за завісу української політичної дійсности або твердити, мовляв, ми лише американці — незручно і почасти несолідно. Український актив у ЗДА великий, людей чимало, ідей та політичних організацій — хоч греблю гати, а ініціятиви для впорядкування політичної системи як не було, так і нема. Будувати „українсько - американську" нову завісу не доведеться. Десь і УККА має своє місце та відповідальність у цілості національної політики.

Проводити призначену роботу і прокладати нові шляхи для нашої діяльности, в Америці — це річ цінна і побажана, але не оглядатись при цьому на інші шляхи української цілости — це сепаратизм, якого національна рація не виправдає.

Ставати на власні ноги, міцніти, рости й мостити свої дороги — це справа нелегка. Але, видається, перші періоди вже за нами. І УККА не на новому „етапі", „переломі" чи якомусь „порозі", а просто — на шляху, який ми всі мусимо розбудовувати й зміцнювати.

***

Силу зміцненого УККА хотілося б бачити не так у параграфах правильників, як радше там, де його місце: в людах. Організаційна сила УККА — у його відділах, а це передусім люди. Дебати над „Квартальником", „Бюлетенем", зв'язками із демократичними чи оспорюваними республіканцями, ведення розмов і акцій з представниками різних поневолених націй — це знову ж справа людей. Сюди й відносяться такі справи, як розбудова УНФонду, нові видання, зв'язки з науковим та журналістичним світом і т. д. Куди не глянь — на зв'язки, листи, засідання, зустрічі та незустрічі, задруковані сторінки — все це люди. І немає такого компютера, що зробив би всю працю для нашої громади. Треба людей, українських чесних людей, що хотіли б на відтинках свого призначення попрацювати. Нового пороху вже ніхто не видумає і дискутувати, скільки чортів сидить на кінці голки, скільки „зла" сидить на голові проф. Добрянського або скільки „нещастя" принесли десятки тисяч долярів, вкладені українськими братськими союзами в УККА — нічого не принесе. Кадри людей — це вихід. Бо в УККА, як і в інших українських справах, щоб нам часами, при кевдачі, не пригадались слова Шевченка: „не так тії вороги, як добрії люди..."

Кадри добірних людей у нас широкі. Справа лише в тому, наскільки ми їх хочемо бачити при роботі, а наскільки хочемо заступити їх будь-ким, аби з оточення своїх вужчих впливів, персональних зв'язків, під тиском політичного опонента, врешті, щоб заповнити місця т. зв. невтральними, які „нікому не шкодять", хоч і нічого не роблять. Актив УККА і конвенція дадуть українській громаді наступні чотири роки такими добрими, якими будуть люди-працівники.

Приходить навіть на думку, що, коли потрібно вмістити ширший кадр працівників із різних ділянок — чи не треба було б поширити органи УККА. Ми часто називаємо УККА американською установою, а ось одного методу не засвоїли. Це — праця установи системою комісій. Щоб задовольнити потреби нашої громади, таких комісій у різних ділянках потрібно чимало. Як приклад можна навести Комісію преси й інформації, брак якої так важко відбився останніми роками на стабілізації системи УККА. Лише пригадати справу т. зв. культобміну та дискусії, яка переходила чи не у психозу, і вже можна оцінити важливість такої комісії. Добрий центр публіцистики та інформації, як української, так і англійської, видається вже під сучасну пору необхідним, щоб забезпечити наші потреби. Ряд інших комісій також на часі. Різні Ради централі УККА, по суті, лише сидять і даремно хліб їдять, в той час, коли могли б мати корисне завантаження.

(Далі буде)

ІНФЛЯЦІЯ І ПОДАТКИ

Наприкінці минулого тижня опубліковано в пресі статистичні дані, з яких виходить, що індекс цін на товари щоденного вжитку та винагороди за різного роду послуги в серпні цього року збільшилися на 0.5 відсотка, а кошти прожитку від серпня минулого року зросли аж на 3.5 відсотка.

Отже статистика свідчить про те, що інфляція йде чимраз швидшим темпом, і цей факт змусив президента Джансона на пресовій конференції 22-го вересня заявити, що його Уряд обмірковує дальші заходи, яких треба вжити, щоб припинити інфляційний тиск на економіку, про який економісти говорять уже кілька місяців.

Цього ж самого дня, коли Президент відбував у Білому Домі пресову конференцію, в справі інфляції виступив визначний економіст, колишній директор дослідного відділу при Міжнародному Монетарному Фонді Едвард М. Бернстейн, кажучи, що дотеперішні заходи Уряду недостатні, і урядовий плян скасувати податкові полегші від роблення бизнесменами інвестицій не сповільнюють інфляції. Бернстейн твердив, що для облегшення інфляційного тиску треба підвищити прибуткові податки від корпорацій і приватних осіб принаймні на 7 більйонів долярів.

На думку Бернстейна, урядовий проєкт скасувати податкові полегші від інвестицій в підприємства, над яким уже нараджується Конґрес, діятиме дуже поволі і незадовільно. Бернстейн заявив: „Економіка ЗДА не може чекати 6 - 9 місяців на зменшення інфляційного тиску".

Скасування полегш бизнесменам може відтягнути від економіки ЗДА коло 2.7 більйона долярів, але ефект цієї акції триватиме лише до половини 1967-го року. Його відчують тільки власники підприємств, а на широкому загалові покупців цей урядовий засіб для сповільнення економічного росту зовсім не позначиться.

Коли Уряд рішиться збільшити прибуткові податки і бизнесменам і приватним особам на суму 7 більйонів долярів, то це негайно обнизить купівельну силу громадян, внаслідок чого обнизиться відповідно попит на товари першої потреби і зменшаться інвестиції в різні підприємства. Внаслідок підвищення прибуткових податків зменшиться і відплив американських долярів, що поліпшить платничий балянс ЗДА із закордоном.

Відомий фінансист Мілтон Гілберт висловився також за підвищення прибуткових податків, але він вважає, що коли ріст економіки сповільниться, тоді не можна буде втримати таких високих відсотків від ощадностей, які тепер визначено, і внаслідок цього зменшиться приплив долярів до банків який надходив також із закордону.

Представник великого промислу, директор Сталевої Корпорації ЗДА Роджер М. Блав, на зборах Ради Крайової Промислової Конференції в Ню Йорку, виступив проти урядового пляну скасувати податкові полегші від інвестицій саме тоді, коли треба збільшувати інвестиції в підприємства, щоб мати можливість успішно конкурувати з закордонними фірмами, які після війни цілковито модернізували свої влаштування, тоді як у ЗДА, не зруйнованих війною, промислові влаштування перестаріли.

У неділю 25-го вересня члени Президентового Кабінету, секретар скарбу Генрі Г. Фавлер і секретар торгівлі Джан Т. Коннор, заявили, що вони підтримують плян збільшити прибуткові податки від корпорацій і від особистих прибутків громадян. Голова Ради Економічних Дорадників Гарднер Еклі заявив того самого дня, що Президент ще не рішений у справі збільшення податків. Але він гадає, що економіка ЗДА й далі зростатиме, хіба що скінчилася б війна у В'єтнамі.

Справи підвищення податків Уряд не вирішує з огляду на близькі вибори. Конґрес також не радо робив би це перед 8-им листопада — днем виборів.

Уряд визначив висоту відсотків від банкових ощадностей

Вашингтон. — Уряд президента Джансона 21-го вересня визначив висоту відсотків, яку банки зможуть платити від складених в них ощадностей. Ця висота виносить від 4.75% до 5.25% річно. Справа відсотків в останньому часі турбувала економістів, коли окремі банки почали наввипередки збільшувати відсотки від ощадностей, чим спричинили труднощі на грошовому ринку, бо вслід за цим банки та ощадностеві і позичкові інституції мусіли збільшувати відсотки і від уділювання позичок, чим спричиняли більші відсотки від морґеджів, утруднюючи будову нових домів. Уряд скористав із недавно підписаного Президентом закону і визначив межу, поза яку не можна збільшувати відсотків від ощадностей. Внаслідок завеликих відсотків була загрожена платоспроможність деяких фінансових інституцій. Одночасно Бюджетове Бюро визначило всім урядовим аґенціям висоту числа, поза яку вони не сміють збільшувати своїх працівників. Це рішення не відноситься до Департаменту оборони, до Рекрутаційного Уряду і до Департаменту Пошти. На основі цього зарядження державна скарбниця заощадить річно коло $ 250 мільйонів. Президент повідомив, що він вирішить справу збільшення прибуткових податків аж тоді, коли знатиме, скільки Конґрес схвалить на федеральні видатки в цьому фінансовому році, який почався 1-го липня ц. р.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ГОЛОС ЧИТАЧА

ПРО СІННУ ГАРЯЧКУ

У числі 168-му „Свободи" подано про так звану сінну гарячку інформацію, яку я хотів би доповнити.

Сінна гарячка (гай фівер) не така то вже невинна, як це автор у „Свободі" змальовує. Вона не обмежується чиханням та сльозотечею, а по кількох тижнях робить з людини нещасливу, до всього збайдужілу істоту. Безсоння, спричинене запаленням носових та чолових синусів і офтальмією (запаленням очей), а далі бронхітом і астмою, викликає фізичну і психічну депресію. До того приходить забурення стравоходу і обдування, надквасність та обструкція, а також ускладнення збоку сечових органів: печення в сечовій цівці і труднощі у видалюванні сечі.

Ці всі прояви дуже обнижують опірність людини. Вона в тому періоді фізичної і моральної прострації дуже сприйнятлива на всякі захворювання, як застуда, синусіти, бронхіяльна астма, артрити. Авторові відомий випадок захворіння на артрит після першої сильної атаки сінної гарячки, спричинене пилком рослини „реґ віт". Ця рослина вкриває величезні простори З'єдинених Держав, викликаючи занедужання коло 27,000.000 громадян кожного року. Цією проблемою практично ніхто не турбується.

В цій країні зусильною працею бактеріологів та ветеринарних лікарів при активній співпраці стейтових та федеральних установ майже зовсім зліквідовано туберкульозу великої рогатої худоби, овець, свиней та птахів. Ветеринарний лікар, який переводить автопсію забійних тварин у публічних різнях на 500 голів великої рогатої худоби, 2.000 - 3.000 свиней, 8.000 птиці денно ледве знаходить один або два випадки туберкульози, і то тільки у свиней та птиці. Тому принаймні дивною видається байдужість самоурядових та урядових чинників до проблеми такого нібито невинного, а на ділі незвичайно злоякісного шкідника, яким являється „реґ віт". При добрій волі відповідальних за публічне здоров'я чинників та при співпраці всіх громадян після ухвалення закону про примусове винищення цієї рослини в часі її цвітіння, можна легко її позбутися. Тим часом бачимо, що, замість радикально усунути джерело занедужання, стосується в лікуванні паліятивні заходи збоку хемічних заводів та лікарів - терапевтів. Ці заходи спрямовані на те, щоб якнайменше шкідливого пилка увійшло до організму через дихальні органи. З цією метою уживається антигістаміни, яка звужує кровоносні судини.

Антигістаміна, не усуваючи причини та наслідків занедужання, звужує кровоносну систему мозку і тим спричиняє сонливість та сповільнення реакції нервової системи на довкілля. Це особливо небезпечне під час їзди автом.

Чи це не іронія, що в добі, коли людина літає в міжплянетних просторах, вона — цар творіння, вражена пилком „реґ віт", безпомічно дожидає, коли врешті перший приморозок змилується та знищить її жовтого ворога. Д-р Бо.Ко

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(83)

Ми вже згадували, що І. Франко не захопився був У. Шнайдерівною-Кравченко. Сама поетка пише про це:

„Початкові листи довгі, писані ще як до незнайомої товаришки-поетеси. Зміст їх — це самі вказівки, поради і наука великого митця слова. Одначе від хвилини, коли Ів. Франко 14 грудня 1883 р. приїхав до мене, до Бібрки, щоб вкінці особисто познайомитися зі мною, — зміст листів міняється, і, як пише сам, він „ударяє в інші, ніжні струни". Листи ті, як особисті документи людини, багато виявляють про автора, та вони призначені для одної тільки особи" (І. Франко у спогадах, 175-176).

Франко виправляв поезії У. Кравченко, але робив це обережно, не змінюючи думок авторки. Він писав їй: „Засилаю Вам на карточці Вашу поезійку, перероблену трошки під зглядом форми. Побачите самі, що, як лиш можу і вмію, стараюсь не затерти Вашої мислі і не здути того ніжного пилку, котрий, мов легкою мрякою, обслонює Ваше чуття, вилите на папір" (там же, ст. 177).

***

У 1889 році Франко, оцінюючи себе в своїх сонетах під оглядом любови, стверджує, що „не вмів так любити, щоб відразу бути паном і слугою, зректись себе і буть самим собою". Поет вияснює причину цього: „чи самолюбства в мні замного стало, чи творчих сил живих було замало? Чи шлях життя мене фальшиво вів?" І після цього в окремому сонеті характеризує тих, яких він любив. Наведемо цей сонет в цілості, бо він важливий для з'ясування долі поета і долі його родини.

І довелось мені за це страждати!
Де лиш любви правдивої шукав я,
Усе за неї був готов віддати —
Те саме все безсилля зустрічав я:

То вбране в гордощів холодні шати,
То в слів цукрових стрій конвенціональний,
В мрій, сліз, зітхання плащ сантиментальний,
Та в бій життя зовсім незгоже стати.

Лиш де я не шукав її, де навіть
І зло чинив, щоб стать її негідним,
Там я знайшов її. От тим то травить

Мене подвійне горе жалом міднпм:
Те зло, що своїм прогріхом вважаю,
І те добро, що без заслуги маю.

(XV, Б, 15-16)

Тут поет справедливо оцінює відношення до нього всіх тих жінок, в яких любився Франко і які його не хотіли, хоч пізніше, коли Франко став славним на всю Україну, до цього не признавались. Виїмок творить Наталія Яворська, яка мала відвагу признатися, що відмовила Франкові. Цей сонет є пеаном поета для його дружини, яка дала йому „те добро, що без заслуги має". Поет вважає „своїм прогріхом" те, що не може любити дружини, і тому його отруює „мідним жалом подвійне горе".

„Ну та дарма, судженої і конем не об'їдеш"

Так фаталістично дивився Іван Франко на своє одружіння з Ольгою Хоружинською (1864-1941). Він писав А. Кримському в цій справі такі щирі слова в 1898 р.: „З теперішньою моєю жінкою я одружився без любови, а з доктрини, що треба оженитися з українкою (себто наддніпрянкою) і то більш освіченою курсисткою. Певна річ, що мій вибір не був блискучий і, мавши іншу жінку, я міг був розвиватися краще і доконати чогось більшого. Ну та дарма, судженої і конем не об'їдеш" (ЗНТШ, том 156, ст. 26).

Кажуть, що в житті кожної людини є важливі три моменти: народження, вибір фаху і вибір дружини. На своє народження людина не має жадного впливу; вибраний фах можна змінити; але зле вибрану дружину не легко відмінити, і Франко терпів внаслідок своєї помилки до кінця свого життя — цебто повних 30 років.

Чому Франко уважав за свій обов'язок одружитися з українкою-наддніпрянкою? Він мав кількох знайомих панночок, всі вони були вчительками, з якими міг би був одружитися після трагедії з Ольгою Рошкевич. Ми вже згадували, що оті знайомі панночки не дуже то спішилися одружуватися з Франком, який не мав постійної праці і такого заробітку, щоб утримати родину. Приятель Франка М. Павлик, який і нарікає на дружину Франка — пані Ольгу, за те, що не хотіла йому безплатно давати харчі, — то все ж хвалить Ольгу Хоружинську, протиставляючи її галичанкам. Павлик писав про це 26 лютого 1889 року так:

„Непремінно треба вженитися, а то подохну або вдурію. Думав знайти жінку на Україні, якби був туда поїхав. Галичанка ні одна за мене не піде, а зрештою вони всі якісь недолюдки проти росіянок, от Франчиха звичайнісінька російська панночка, а й то куди простіша й людяніша від найпоступовішої галичанки — Кобринської" (І. Книш, ст. 58).

„Вісті з Риму" про повновласті окремих єпископів пє Соборі

Рим. — Видавані тут Українським Пресовим Бюром „Вісті з Риму" надрукували в числі 11 за 30 серпня ц. р. такий коментар про повновласті окремих Єпископів по II-ому Ватиканському Соборі:

„Пристосування рішень II-ого Ватиканського Собору до практичного життя натрапляє не раз на досить складні трудощі. У великій мірі положення ускладнюється тим, що загальні соборові рішення для цілої Вселенської Церкви треба пристонувати до поодиноких її частин, де життя і організаційне оформлення дуже відмінні. Так от великі маси латинського обряду творять практично одну велику помісну Церкву, натомісць східні християни вдержали традиційну організацію своїх окремих помісних Церков. Їх організаційне оформлення ще скріпив II Ватиканський Собор, зокрема „Декретом про Східні Католицькі Церкви". У 9-ій точці того декрету так і стверджено, що голови Східніх помісних Церков з своїми синодами творять вищу інстанцію у всіх справах кожної Церкви.

У католиків латинського обряду, натомість, організована форма помісних Церков може щойно постати з теперішніх національних єпикопських конференцій, але це щойно проблема майбутности. Наразі Собор, коли старався скріпити владу латинського єпископату, мусів брати під увагу поодиноких єпископів, а не їх вище помісне оформлення. Тому нпр. „Декрет про пастирські завдання єпископів у Церкві", коли хотів дати єпископатові право диспензувати від загальних церковних законів у партикулярних випадках, дав це право „поодиноким Єпископам", як це виразно говориться у точці 8-б того ж декрету.

Сам той декрет про єпископські завдання, що починається словами „Христос Господь", схвалений 28-го жовтня 1965 р., мав увійти в силу дня 29 червня 1966 р. Однак папським декретом з дня 16 червня ц. р. відсунено реченець правосильности аж доки відповідні пособорові комісії не виготовлять норм пристосування соборових рішень. Тим самим поодинокі єпископи дальше ще не мають права диспензувати від загальних церковних законів. Це відноситься також до східних єпископів взятих поодиноко. Та беручи під увагу відмінності східнього правопорядку від західнього, Священна Конґреґація для Східньої Церкви уважала за відповідне уточнити це й тому в ватиканськім щоденнику „Ль'Оссерваторе Романо" за 25 червня ц. р., поміщено наступну декляpацію: „З волі Святішого Отця нашого Павла за Божим Провидінням Папи Павла УІ, завішення закону, що відноситься до ч. 8-б декрету „Христос Господь", є продовжене для Східніх Церков до дня, який буде вказаний у властивім виконавчім декреті, що незабаром буде проголошений".

Тим то поодинокі єпископи, східні чи західні, надалі можуть диспензувати від загальних церковних законів лише тоді, якщо мають на це особистий привілей чи дозвіл, а не силою соборового „Декрету про пастирські завдання єпископів у Церкві", бо він далі завішений у своїй правосильності. Це однак зовсім не заторкає „Декрету про Східні католицькі Церкви", який був проголошений рік скоріше, себто 21-го листопада 1964 року та увійшов у правосильність ще на початку 1965 року. Так то східні єпископи, не поодиноко, але спільно оформлені в своїх помісних Церквах, очолених своїми відповідними головами та синодами, дальше становлять вищу інстанцію для внутрішніх справ своєї помісної Церкви, згідно з 9-ою точкою соборового „Декрету про Східні Каталицькі Церкви".

ЩЕ ЛИШЕ СОРОК ДНІВ ДО ВИБОРІВ

Перед будинком стейтового парляменту стоять кандидат Іван Одежинський (праворуч) і провідник його виборчої кампанії, письменник і бизнесмен Володимир Біляїв

Починаючи від „Дня Праці" виборча кампанія в цілій Америці посилилася. На телевізійних програмах виступають кандидати, на вулицях міст і при головних шляхях появилися великі оголошення, газети повні вісток з таборів кандидатів на становища губернаторів стейтів, конґресменів, сенаторів. Америка готується до виборів.

Цього року ми, українці, теж не стоятимемо осторонь. Цим разом ми берем участь не лише пасивну, себто будемо вибирати, але і активну, бо українці є кандидатами.

Зокрема у Пенсилвенії — два наші відомі громадські діячі — тут народжений Тома Дармопрай і новоприбулий Іван Одежинський кандидують. Один до Конґресу ЗДА, а другий до Стейтової Леґіслятури, до парляменту Пенсилвенії.

Шлях до Капітоля важкий і стрімкий. Кампанія вимагає грошей, — кожний це знає, і про це нема потреби нікого переконувати. А чим далі в ліс, тим більше коштів.

Нема потреби теж переконувати нікого, як корисним буде для нас, коли у Пенсилвенійському Капітолі засяде наш земляк, який знає наші потреби, і якому не треба пояснювати, що за різниця між Москвою і Києвом, який перебув це саме воєнне лихоліття, і який, коли увійде по стрімких сходах до будинку Капітоля в Гаррисбургу, не забуде про це все.

Поможім нашому чоловікові, нашій українській людині, подолати ці стрімкі важкі сходи! За ним стоїть Громадський Виборчий Комітет, з людьми, яких ми всі знаємо від років, шануємо і поважаємо. У цьому Комітеті, теж і тут народжені видатні наші земляки як д-р Еміль Гарасим, д-р Михайло Марков, Данило Максимюк, пані Катерина Галамар, наша сеньйорка жіночого руху пані Олена Лотоцька і новоприбулі — голова Відділу УККА проф. д-р Богдан Гнатюк, інж. Лідія Дяченко, д-р Тетяна Цісик, д-р Володимир Рудницький, д-р Володимир Пушкар, Стефан Гавриш і Володимир Біляїв, який є провідником виборчої кампанії Івана Одежинського.

Ці люди не дали б своїх імен — за кимсь, хто не був би на сто відсотків гідним їх підтримки. Вони знають нашого кандидата.

Підім і ми слідами наших визначних громадян, що їх знає вся наша спільнота в Америці, не лише співмешканці Філядельфії.

Допоможім нашою Фінансовою підтримкою перейти важкі і стрімкі ступні до будинку парляменту в Гарисбурґу.

Вистачить і один доляр: покладіть хоча б одного доляра в коверту і заадресуйте:
Ukrainian American Republican Club of Philadelphia
P.O. Box 5108, Philadelphia, Pa.

Зробіть це сьогодні. До виборів недалеко!

Ширші сходини Відділів УНС Торонта й околиці

18 вересня о год. 3. по полудні в приміщенні Канадійської Канцелярії УНС в Торонті зібрались: голови, секретарі і конвенційні делеґати, відділів УНС із Торонта і Ошави. Були заступлені 15 відділів. Сходинами проводив і реферував поставлені на порядок дня справи п. В. Дідюк, — головний радний і голова округи, секретарював мґр Е. Мастикаш, секретар відділу 432.

По зробленій головою округи інформації про біжучі і актуальні справи праці відділів УНС в Торонті й околиці, наступила активна і в товариському характері ведена дискусія над працею відділів в минулому, провірка виконання піврічного пляну у приєднюванні нових членів, поширення термінових і акцидентових поліс, плян праці у другому піврічні, відмічення 50-річчя УНС в Канаді, міжвідділові змагання, виміна досвідом праці між окремими секретарями та організаторами, справи набуття власного Союзового Дому в Торонті, Союзової Оселі ітд.

Слово у дискусії забирали всі присутні: п. п. Я. Бурій, І. Мельник, мґр Мастикаш, С. Вовк, М. Юречків, К. Чорномаз, М. Хомин, С. Чабан, В. Шаран, Я. Ковальчук, І. Леник, пані С. Куца і А. Бурій.

На поставлені питання відповідав — п. В. Дідюк. Треба ствердити, що нарада була успішною, порушено цілий ряд справ, з чого найголовніші думки були зібрані в резолюції, яка вперше чергу постановила, що заплянований організаційний плян придбання нових членів в 1966 р. буде цілковито не тільки виконаний, але і перевиконаний, та і надалі Торонтонська Округа має задержати своє першенство в ряді багатьох округ УНС. Резолюція закликає всі відділи Округи доложити всіх старань в тому напрямку.

З переконанням про успіх проведеної наради, вже під вечір розходилися її учасники, щоб вже від слідуючих днів безперервно збільшувати ряди своїх відділів. Додаємо, що в Торонті є 14 відділів УНС, які із кожним днем збільшують своє членство. Вправді є ще два-три такі, яких секретарі та управи мусять доложити всіх старань, щоб і вони почали збільшуватись, та дорівнювати іншим. Округа та окремі союзові працівники все будуть готові допомогти їм в цьому. Дай Боже, щоб заплановані величаві Святкування 50-річчя УНС в Канаді ц. р. застали всі наші відділи із належно виконаним своїм завданням. Це була б одна з дуже важних точок не тільки наших святкувань, але також китицею нев'янучих незабудьків для тих, що 50 років тому ставили перші підвалини під величаву, найстаршу, найбільшу і фінансово наймогутнішу українську заморську твердиню, якою є — Український Народний Союз.

Н. Н.

• КНИЖКИ •

Іван МАНИЛО

ПРЕЗИДЕНТОВІ

Повітря, золото і хліб,
І воля й слава для народу...
Вже скільки літ, вже
скільки діб
Як повернувся ти з походу?

О, лицарю! Тобі моя
Пошана всюди — в пісні
й праці.
Хай осяйне твоє ім'я
Горить надією для націй:

На Північ, Схід уважно глянь:
Вирує морок Московії...
Заклич народи до повстань
За ідеали вікові!

Знедоленим ти зброю дай
І сам візьми у руки зброю...
Лише у подвигах дерзай!
Мов Цезар, виростай із бою!

Америка — твій сонцекрай —
Тобі у всьому допоможе...
Хай згинуть Брежнєв,
Чу-Ен-лай:
Зітри катів во ім'я Боже!

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ОПОВІСТКА КОДУС-У

Комісія допомоги Українському Студентству (КоДУС) повідомляє, що прохання про допомогу в 1966-1967 шкільному році слід надсилати через представництва або в країнах, де представництва немає, безпосередньо до Головної Управи в Сарселі — не пізніше 1 листопада 1966 р.

Кандидатами на щомісячну чи одноразову допомогу можуть бути українські студенти високих і найвищих кляс середніх шкіл. Першенство даватиметься студіюючим українiстику.

До прохання належить долучити: 1. Короткий власноручно написаний життєпис із зазначенням ходу дотеперішних студій та дисциплін, які кандидат хоче студіювати і де саме, 2. Свідоцтво зрілости або завірений відпис або свідоцтво про попередні студії, 3. Посвідку про запис до школи, посвідки про складені іспити чи колоквії або посвідку про одержання докторської праці з поданням теми й приблизно часу її тривання, 4. Опінії і рекомендації відповідниж шкіл, професорів і студентських фахових або громадських організацій, 5. Посвідку про незаможність кандидата від українських установ або місцевого душпастиря і заяву про матеріяльне становище та розміри і джерела іншої допомоги, 6. Анкетний листок, який висилається всім бажаючим та 7. Зобов'язання повернути подану допомогу після закінчення студій.

За Головну Управу Комісії Допомоги Українському Студентству

Проф. д-р Олександер Кульчицький
голова

Теодосій Волошин
секретар

Адреси: KoDUS — 27, rue des Bauves, 95-Sarcelles, France; Muenchen 2, Dachauerstr. 9/II, Germany; Wien IX, Reznicekgasse 2/11, Austria; Selfreliance H.Q., 98 Second Ave., New York, N.Y. 10003, U.S.A.; North Winnipeg Credit Union Society, 544 Selkirk Ave., Winnipeg 4, Man., Canada; 42 East Street, Brompton, South Australia.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ „КУЛЬТУРНА РЕВОЛЮЦІЯ" ТОРКНУЛАСЯ також преси. Уряд, чи пак партія, переводить радикальну чистку серед редакторів і взагалі редакційного складу всіх редакцій, закривають різні газети й журнали, лучать інші, призначають інших редакторів і співробітників — виключно з найбільш слухняних людців, які не грозять найменшою опозицією чи найменшим критицизмом супроти режиму Мао Тсе-тунґа.

В ПАРИЖІ ВІДБУВАЄТЬСЯ сензаційний процес проти кільканадцятьох членів французької поліції і військової розвідки, причетних до схоплення 29 жовтня минулого року на вулиці Парижу марокканського політичного еміґранта Мехті Бен Барки, якого вивезено до підміської віллі, де його там буцім-то тортурував і вбив теперішній марокканський шеф поліції і міністер внутрішніх справ. У зв'язку з цією справою між Францією і Марокко прийшло загострення відносин, бо король Гассан II заступився за свого міністра і спротивився, щоб його судили у Франції.

КРАЇНИ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ турбуються завеликим числом населення. На конференції в Ресіфе у Бразилії представник цієї країни заявив, що тепер Бразилія нараховує 85 мільйонів населення, а в 1970 році воно збільшиться до 100 мільйонів, а при кінці цього віку Бразилія матиме 225 мільйонів населення. Про те, як збільшується населення Бразилії, свідчить зміна в числі населення в місті Ресіфе, яке в 1940-му році нараховувало 350,000 мешканців, а тепер це місто є четвертим щодо числа населення в цілій державі і має більше, як один мільйон мешканців. Подібні турботи існують і в інших латинських американських країнах.

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що дня 22-го вересня 1966 року упокоївся в Бозі
на 72-му році життя

бл. п.

ЙОСИФ ДЕРЕВЯНКА

ПОХОРОН відбувся з церкви св. Юра в Ню Йорку в понеділок 26-го вересня 1966 р. о год. 10-ій рано на цвинтар Кальварія, L.I., N.Y.

Залишив в смутку:
замужні дочки: В. БУРДІЯН
А. ДЕЛОРМЕ
та дальша Родина і Внуки

Замість квітів на домовину
бл. п. д-ра ПЕТРА ГАЙДУЧКА
складають 20.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі
Антонія і Антін ЗМИИ
Наталія і Євген ЗМИИ

В першу болючу річницю трагічної смерти дорогої дружини, бл. п.
АННИ ОЛЕКСІЄНКО
в Українській Православній Церкві св. Покрови в Денвері при вул. Оґден ч. 1136 в неділю 2-го жовтня 1966 р. по св. Літургії буде відправлена
ПАНАХИДА
про що повідомляю Рідню, Приятелів і Знайомих та прошу про молитви, щоб Господь її душу оселив там, де праведні спочивають. +
Чоловік Петро.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

Президент заповідає заходи для припинення інфляції

Вашинґтон. — Президент Джансон 22-го вересня на пресовій конференції заповів, що ним очолюваний Уряд обмірковує заходи, які спричинили б припинення інфляції, яка збільшується з кожним місяцем, і кошти прожитку в 12-ох місяцях, від серпня 1965 до серпня 1966 р. збільшилися аж на 3.5 відсотка. Палатна Комісія Способів і Заходів вже схвалила проєкт скасувати податкові полегші від інвестицій бизнесменів, що має бути першим кроком в припиненні інфляції. Здійснення цього проєкту спричинить те, що не будуть збільшуватися відсотки від позичок, бо бизнесмени мусітимуть сповільнити темп розвитку економіки і не будуть потребувати стільки капіталів, як тепер. Коли Уряд знатиме, який високий бюджет Конґрес свалить на новий рік, тоді можна буде подумати про те, якими дальшими засобами поборювати інфляцію. Президент вдоволений із того, що Сенатська Комісія схвалила проєкт створення нового Транспоротового Департаменту. Є надія, що Сенат незабаром схвалить цей проєкт, який уже прийнятий Палатою Репрезентантів. Президент виявив, що вже працюють фахівці над проєктом про можливе збільшення прибуткових податків. Президент говорив і про те, що він видав зарядження всім урядовим аґенціям, щоб поробили якнайбільші ощадності при затруднюванні працівників та при видатках на матеріяльні цілі. Число безробітних значно зменшилося. Уряд видав рекомендації працедавцям, щоб обмежували число годин праці понад норму, щоб можна було затруднити нових робітників. Президент заявив, що покищо не знає, хто буде найменований на становище головного прокуратора,, яке досі займав Ніколас де Каценбах. Президент заперечив поголоску, що це становище мав би зайняти секретар рільництва Орвілл Л. Фрімен. Президент заявив, що він не робитиме жадної тайни і негайно повідомить пресу, коли зробить рішення в цій справі.

Окружний Комітет УНС у Дітройті...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

своєї квоти а може й перевиконають. Звернув увагу, що не всі секретарі виказують добру активність в праці, що треба направити. Висказав признання відділам 174 і 183, які вже тепер переступили назначену їм квоту нових членів.

Окружний організатор п. В. Дідик жалувався, що Головний Уряд дає замало моральної піддержки в організаційній роботі. Порушив також справу гіпотечних позичок. Потім був відчитаний лист гол. секретаря д-р Я. Падоха, в якому він дякує нашій окрузі за добру працю. Він вірить, що округа при збільшеній праці може в короткому часі стати першуном. Секретарі відділів при своїх звітах обіцяли вложити, в осінних місяцях більше праці, щоб не тільки дігнати свої квоти, але їх перевищити.

Гол. контролер Іван Ващук, що скликав ту конференцію, в довшім і добре опрацьованім рефераті порушив цілий ряд напрямних, що можуть стати основою дальшої дії не тільки Окружного Комітету, але також цілого УНС. Рушійною силою повинні стати секретарі відділів, які повинні добирати собі людей, що могли б допомагати їм в праці. Співпраця секретарів з обласними і окружними організаторами є підставою успіху. В тій цілі пропонує: (1) щоб секретарі зобов'язались виконати квоту до кінця року; (2) для їхньої допомоги зорганізувати комісію в складі п-ні Ірина Лободоцька, А. Триш, дир. І. Білоус та організатори, що були б з Толідо і Віндзору; (3) обласний організатор повинен перевірити відділи в Джексон, Флінт та Саґінав і піддати їм можливі методи їх активізації; (4) зорганізувати відділ в Сарнії, Канада; (5) просити дир. І. Білоуса, щоб обняв працю інформативно-пресову Окружного Комітету. Присутні в дальшій дискусії схвалили пропоновані напрямні для дальшої праці. І. Ващук в дальшій промові сказав, що Окружний Комітет повинен, поза своїми щоденними обов'язками, розгорнути суспільно-громадську працю. Ця діяльність помогла б спопуляризувати в більшій мірі УНС. Треба звернути увагу на нашу молодь і шукати з нею контакту. В тій цілі пропонує зорганізувати при Управі Окружного Комітету молодечий гурток, якого обов'язком буде вдержувати контакт з діючими молодечими організаціями. Дальше висказує думку, що було б добре влаштувати в короткому часі союзову імпрезу в Толідо, Огайо, в цілі пожвавлення там праці. Пропонує влаштувати для молоді в Дітройті з початком 1967 року розвагову імпрезу, а літом влаштувати „Союзовий День" для Дітройту і Торонта.

Над тими внесками розвинулась широка дискусія. І. Дідик радить влаштувати „Союзовий Здвиг" для Дітройту і Клівленду, бо туди є ближче і краща комунікація. Деякі дискутанти думають, що справи союзові повинні бути на першому місці, добре було б розсилати пропаґандивний матеріял на всі відомі адреси. Забрав ще раз слово інж. Куропась і висловив признання для обговорених плянів і думає, що коли б вдалося їх виконати, то це поставило б Округу на перше місце. В тих справах він обіцяє повну підтримку Екзекутиви. На закінчення дискусії п. І. Ващук пропонує приняти в склад Окружного Комітету нових організаторів І. Лободоцьку, А. Триша і І. Білоуса. Конференція той внесок прийняла. Вибрано Імпрезовий Комітет в складі: А. Триш, М. Кончак, В. Дідик, В. Борискевич, І. Лободоцька, І. Ващук та В. Гірняк. Нарада була дуже ділова, заторкувала багато життьових проблем, винесла багато постанов і тривала, майже, п'ять годин.

Іван Білоус

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

В БАТЬКІВСЬКИХ ОБІЙМАХ

Президент Линдон Б. Джансон вітається із своєю недавно одруженою донькою Лусі під час перебування на фармі в Джансон Ситі, Тексас, наприкінці минулого тижня.

Ганой, Пейпінґ і Москва відкинули мирову оферту ЗДА щодо В'єтнаму

Об'єднані Нації. — Мирова пропозиція ЗДА, яку, в своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй зробив в четвер у минулому тижні, 22 ц. м., амбасадор ЗДА Артур Ґолдберґ, стрінулася з негайною відмовою збоку Північного В'єтнаму, Комуністичного Китаю і Совєтського Союзу. В'єтнамські й китайські комуністичні уряди відкинули ту пропозицію, як „новий облудний маневр Америки", за яким буцім-то скривається насправді бажання поширити війну проти комуністів, а таке саме негативне становище висловив у довгій промові 23 ц. м.. совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико у своєму виступі на Генеральній Асамблеї. Він підтримав давнє становище комуністів, що єдиним „аґресором" є З'єднані Держави, які тому повинні негайно відкликати свої війська з Південного В'єтнаму, евакуючи свої тамошні бази та припинити бомбардування Північного В'єтнаму. Тоді — казав він — настане мир, а в'єтнамський нарід сам переведе своє самовизначення. Про приявність північно-в'єтнамських військ у Південному В'єтнамі та про порушення Північним В'єтнамом Женевських зобов'язань з 1954 року він не згадав ні словом. Далі, він вимагав, щоб узагалі були скасовані всі американські закордонні військові бази. Він накинувся теж знову на західньо-німецьких „реваншистів", яких буцім-то підтримує Америка, обіцявши ква не зробить нічого, чого їм атомову зброю. — Негайно після виступу Громика забрав слово вдруге Артур Ґолдберґ, який висловив жаль, що Громико воліє вести пропаґанду у тоні з часів холодної війни, замість конструктивно підходити до проблеми замирення у В'єтнамі.

Тим часом, незалежно від того двобою на терені Генеральної Асамблеї ОН, державний секретар Дін Раск і Андрей Громико конферували в минулому тижні двічі — в минулий четвер 22 і суботу 24 вересня ц. р. Про зміст тих нарад нічого не подано до відома, але американські коментатори твердять, що у В'єтнамській проблемі Громико не поступився ні кроком, бо СССР старається за з'єднання собі Північного В'єтнаму коштом тамошніх впливів Комуністичного Китаю і тому Москва не бажає собі Північний В'єтнам. Знову ж північно-в'єтнамські проводирі буцім-то не вірять в щирість запевнень, що їх зробив Артур Ґолдберґ, зате переконані, що в листопадових виборах в Америці виграють противники в'єтнамської політики президента Джансона й американці самі відійдуть з Південного В'єтнаму. З американського боку заявлено, що без уваги на негативне становище всіх трьох комуністичних центрів — американська „мирова офенсива" в справі В'єтнаму буде продовжуватися. Виступ Громика зробив погане враження на азійсько - африканські дійсно невтральні країни.

ДРУКАРСЬКІ ЧОРТИКИ

У „Свободі" з 27 вересня ц. р. трапилися деякі друкарські „чортики". В новинці „Думка" і СУХА вітали в Ню Йорку „Кобзар" з його ювілеєм", надруковано „пластинка Ірка й Олена", а має бути „пластунки Вірка й Олена". У новинці „Православне духовенство й кол. військовики відвели на вічний спочинок о. Миколу Рибачука", а має бути: „над свіжою могилою промовляв д-р Іван Козак від Головної Управи Об'єднання б. вояків українців в Америці (ОбВУА)„ . . .

Посмертні згадки

ЙОСИФ ДЕРЕВЯНКА, довголітній член УНС Відділу 117 Т-ва Запорозька Січ" в Ню Йорку. Вступив до УНС 1914 року. Занимав часто різні пости у Відділі. Помер 22-го вересня 1966 р. у Вудсайт, Н. Й., там і похоронений.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ІВАН ҐОНТАРЮК, урodж. 23 травня 1889 р. в с. Багня, коло Вижниці на Буковині, помер 23-го серпня 1966 р. Покійний був одним з найстарших членів 204 Відд. ім. о. А. Гончаренка, а до Союзу вступив 1914 р. Був дуже примірним і карним членом Відділу. Полишив у смутку дружину Марію, сина Івана з дружиною Розен, 2 дочки, Анну з мужем Франком, Ольгу з мужем Матвієм, 7 внуків і 2 правнуки. Похорон відбувся з церкви св. Юрія на цвинтар у Флашінґу при численній участи родини, кревних і знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа 204 Відділу

ПАВЛО ГАЛИШИН, довголітній член, касир і предсідник 146 Відд. УНС в Дітройті, Миш, помер 1 вересня 1966 р. на 69 році життя. Покійний походив з с. Вітля, пов. Турка, Зах. Україна. До Америки прибув 1913 р., жертвенний на народні цілі. Полишив в смутку дружину Агафію, 2 синів: Івана і Омеляна та дочку Олену і 3 внуків. Похорон відбувся з церкви Непорочного Зачаття на Мт. Олівет цвинтар.
Вічна Йому Пам'ять!
Ст. Хомяк, секр

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 інч через одну шпальту за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. п.)	$3.00
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії)	$4.00
Оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення.	$3.00
Виготовлення кліше на одну шпальту	$4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти	$6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівнані попередні рахунки.

ТАРЗАН, ч. 5693. Знайшов буйвола!

Тарзан дбайливо перешукував гарячий ліс. Вкінці після кількох годин він знайшов здобич . . .

Масивна, сильна тварина, яка йшла ровом із брудною водою — буйвіл . . . Найнебезпечніша дичина в Африці!